

Györgyi Csaba

Barokk vihar

Györgyi Csaba
Barokk vihar

•

A borítót
Kelemenné Gladys Viktória fényképfelvételének
felhasználásával
Szebenyi Csaba grafikusművész készítette.

Kapcsolat a szerzővel:
mintketidegen@gmail.com

•

© Györgyi Csaba, 2022
© Cédrus Művészeti Alapítvány, 2022

Györgyi Csaba
Barokk vihar

Cédrus Művészeti Alapítvány
Budapest, 2022

*Nemcsak az anyag, de az idő is energia,
amelyből tehát végső soron csak egy van.
Egy egység, egy darab, szóval csak egy.
Egy a színe, egy a szaga és az állapota is
csak egy, tehát nem „van” vagy „nincs”,
hanem csak van.
Vagy nincs.*

Lárvaház

*Most elmondom, hogyan lesznek barátok
a csöndes fák mögé búvó, nagy felhők, jó?*

Üres és fehér

– Minden üres és fehér. Mindenem üres és fehér. Emlékszel? – kérdezte a kissé megdőlt vasbeton elem, majd hátat fordított a Szaturnuszról érkezett kislánynak, lehajtotta a fejét, és elindult vissza, a boldog jövőbe.

A lárvák tánca egy létvágy alatti vágyakozás kifejezése, dicsőséges és reménytelen küzdelem a halálnak a magunk teremtette allegóriájával. Nem az idő és a tér hiányzik. De-hogyis! Minden hiányzik.

A lárva saját magában, saját maga számára a minden, s mivel még nem érkezett meg, sőt, mi több, még csak azt sem tudja, hogy el sem indult, így semmi sem az övé. Így értetem meg, hogy egyszer majd onnan kell elrugaszkodnom, ahová az életem során soha nem fogok eljutni.

Ott kezdem, hogy hazudtak nekünk a szabadságról, a levegőnek a tisztasággal való keveredéséről, de még a lefelé fordított kalapok jelentéséről is.

Hamarosan a közeli jövődbe érkezem, és térgépemmel úgy haladok át délköreiden, hogy közben mindegyik mozdulatlan utasom téged néz majd. Izzásod ígézetében még az energia is dadog, az anyag pedig csak azért nem lapul közös perceink falához, mert előbb meg kell találnia, amit civilizációink elveszejtettek: a Hold fényes, tarka, víz alatti suttozását.

Ez nem zagyva, lírainak csúfolt áradás, hanem olyan igazi, mint a madár télen, csak akarni kell érteni. Csak. Akarni. Kell. Érteni.

A földbe ásott tengeralattjáró

Egyszer földbe ástak egy használatból kivont tengeralattjárót, és egy füstös, kis lokált alakítottak ki a gyomrában. Mekkora ötlet, de ennek a továbbiakhoz még sincs semmi köze! Valakim azt akarja, hogy fáklyát dobjak a sárkány szemének sötét éjébe. Engem így húz, így hív a sötétség. Eleinte talán még elég volt, hogy el-eltévedtünk a fekete Nap héja alatt, lent a völgyben, az éj tartóoszlopai között, nehézfejú virágok rejtekösvényein. Minden ólom volt, és én alig láttalak, pedig legszebb éjem kevéske fényét csakis a te szemed szolgáltatta.

Aztán olyan, mindent magába foglaló vihar támadt, hogy többé már nem láttuk egymást. Hamarosan elveszett minden kapcsolat, az idő tudatába az ébredések nyolc lapátja hasított, s csak a csillagok maradtak nekem.

– Lehet, hogy nem is egy ember fogja megmondani az embereknek, hogy mi az ember? – gondoltam magamban. Mi lapul a felső réteged alatt és az alatt és az alatt? Büszke szépséged azóta szabadít, hogy először szem elől vesztettelek.

Felkelek, gyáriba öltözöm, kilépek az utcára, s tudom, hogy az egyik fa alól a valóság egy magasabb formájából érkező, s ennek a formának az érdekeit kiszolgáló nyugtalanság szegődik majd a nyomomba.

A kortalan gyárinő

Miután fönt, az irodán, egy nyitott ablakos kávészünetben újra nevet változtatott, a kortalan gyárinő hazaindult. Bár lent, a gyárban senki sem gondolta volna róla, gyors és bonyolult sötétsége mégis úgy tette őt naggyá és sokfélévé, hogy eközben semmiféle hősiességnek nem lett a részese. Ilyen az ember, ha csak saját magát kell utánoznia.

Késlett és felejtett, késlett és felejtett. Tiszta zavarok belső térképe lehet ilyen vigasztaló, pedig sokan azt mondják, hogy csak a jelen vigasztal. Annyi biztosan igaz, hogy a jelen csak vigasztal.

A kortalan gyárinó egyszer álmodott valakiről, aki éjszakára talált egy száraz, sötét pincét. Reggel aztán, ahogy a kelő nap fényjelei be-bebotladoztak az elérhetetlen magasságba vájt szellőzőnyílásokon, egy bohócnak tanuló, tohonya fénygombolyag már nyitotta is a pinceajtót. Az álombéli szereplő ekkor feleszmélt, és egész testében megrándulva megtisztult.

Az eső anatómiája

Erre a kortalan gyárinó is felébredt, lement a nyolcszázhatodik emeleti könyvtárba, megállt a nagyutazás-regények polca előtt, majd nagyon halkán és nagyon lassan azt mondta, hogy az ügyis csak a végén derül ki, hogy ki a tegnap és ki a holnap.

Kint gyengén megvilágított, régi gyermekjátékokat kergett a szél, majd végül rejtélyes útjain, ahol folyamatosan kísért az égi vizeknek a földi anyagok által elrontott esetlegessége, megérkezett az eső is.

... és a Nap gyermekei

– Amíg nem vagy én, te sem vagyok. Addig csak másolat vagyok – mondta a Szaturnuszról érkezett kislány.

– Másolat vagyok – felelte a másik, és elindult vissza, a boldog jövőbe.

*A maguk körül lassan elforduló lárvaházak
egy képzelt, végtelen kör vonalán oszcillálva
fénybe zárt, fehér gondolatokról hallgatnak.*

Páros véset (Poétai plener, 11.)

Emiatt a páros véset miatt vérzett a kő, s emiatt a kő miatt került múlt időbe az a vagy járó vagy lélegző ember, aki nek fekvő árnyéka az emberre nehézkedve, az embert lefelé préselve lassan szemmagasságba emelte ki magát:

– Egy várakoztatott emlék érlelt rétege vagyok, falnak támasztott üzenetrendszer, amely mellé eononként egyszer egy új párt vésnek, egy másikat, hiszen a korábbi a napok és ködök embertelen nyugalommal már csontig koptatták.

A kétéltű ember

Egyenként a kezébe vette a tárgyakat, és ugyanígy, egyenként, szép lassan elfelejtette, majd a föld felé engedte hullani őket. De a szokásos, szép zene ekkor természetesen már megszólalt, és ezek a becses tárgyak nem a földre estek! Dehogyan oda, hanem a tengerbe, hogy a kétéltű ember maga vigye őket a vágyak szigetének közelébe, annyira közel, amennyire csak lehet a magas, parti szirtek miatt.

Tenger

A tenger mindig engedi, hogy lássák,
ő az, akinek az esték a szelet csapják,
s mélye szerelmes éj színes álmodása,
remegő, kicsi fények futása, olvadása.

Megfejtés

Egy fiatal pillangó önéletrajzát író, vén elefánttal kávézgatam egy régi mozi ügyetlenül bekeretezett fényképe alatt, és közben azon gondolkodtam, hogy vajon képes lennék-e egyetlen mondatba sűríteni mindent, amit az életről, az életemről másokkal közölni szeretnék. Fölöttünk egy nagy galaxis könnyezett: ünnep közeledett, amit az utolsó pillanatban mégis meg tudtam állítani. Ez itt bizonyára a kényelmes emberek városa, akik jól ismerik a fémek összes, bús allegóriáját, amelyeket, mint a városból kivezető utakat, csak a saját suttogásuk lenne képes leleplezni.

Egyre csak az ajtót figyeltem. Vajon ma sem hozzák le a hegyekből azt a füzetet, amelybe még soha egyetlen dalt sem írtak le? Nyílt az ajtó... belülről nyitotta ki egy kalapos alak, akinek a párhuzamosság már semmit sem jelentett. Tudtam, mit fog tenni: kimegy, körbejárja az épületet, hátha közben történik valami. De a ház olyan nagy, hogy évek alatt sem lehet megkerülni. Ez a ház olyan nagy, hogy a leghelyesebb, ha csak állunk előtte. A leghelyesebb háttal állni a háznak, és hangosan megkérdezni, hogy az időt, az időt ki adja oda?

Áldás

Szője rá mellkasodra következő bolygód dalait a hajnal éhe!
Kiáltásodat talált mélyek fényének jó íze roppantsa helyére!
Kettőből legyél eggyé, s légy, kinek arcát a vége tette széppé!

Múlhat

a múltó pillanat
alig hallhatóan
felejtí önmagát

Ők és ők

Megérkeztek, majd valami régi engedély alapján létrehoztak egy telepet. Nem, nem ott vannak, hanem egy kicsit hátrébb, ahová eddig még sohasem néztél. Olyanok is lehetnének, mint mi, de azt hiszem, akkor sem lenne könnyebb megérteni, hogy miért is jöttek le ide. Számunkra azonban azt a legnehezebb elfogadni velük kapcsolatban, hogy előbb hagytak itt bennünket, mint ahogy megérkeztek. Nincs kézfogás, nincs egymásra nézés, nincsen semmi, csak állunk egymás mellett, és mérícskéljük a nem birtokolható tágulás vénné égett mérhetetlenségét.

Tamara és az ezüst csavarhúzó **– Hommage à Stalker**

Breznjev elnök idején egy titkos határozatot hoztak arról, hogy a szovjet kultúra védelme érdekében a Kreml pontos mását fel kell építeni Szibériában, egy teljesen néptelen területen. A várhatóan magas költségek miatt a Lomonoszov Egyetem tudósai egy új eljárást alkalmaztak: kvantumszenzorok ezreit helyezték el az épületben, és egyszerűen egy pillanatfelvételt készítettek a Kreml kvantumjainak háttérsugárzásáról, majd ezt a képet nagy teljesítményű kvantum-reflektorokkal kisugározták a szibériai pusztaságba.

A kísérlet látszólag jól sikerült, és a Kreml kékesen fluoreszkáló, pontos képe meg is jelent a hatalmas kiterjedésű, elzárt, katonai terület közepén. Homok került azonban a gépezetbe, mert a felvétel elkészítésének idején a Kreml nem volt teljesen üres: Tamara, Kolja és Szergej, az ügyeletes karbantartó brigád éppen a munkáját végezte a nagy központi előadóterem álmennyezete alatt.

A kvantumfotózás után ők is megjelentek a szibériai felvételen, és csak ott, hiszen – mint az közismert – élő organizmus mindig az alacsonyabb, és így stabilabb kvantumállapotot foglalja el.

A csapat vezetője, fiatal kora ellenére, Tamara volt, aki a tizennyolcadik születésnapjára második világháborús hős katonatiszt nagypapjától, Igortól kapott egy kis ezüst csavarhúzót. Kolja mindig bolondozott, míg Szergej csendben végezte a munkáját, és titokban szerelmes volt Tamarába.

A hivatalos katonai közlemény szerint a három fiatal szolgálatteljesítés közben hősi halált halt, de az az igazság, hogy egy szigorúan őrzött katonai létesítmény mélyén, a der-

mesztően ragyogó, szibériai csillagzatok néma tánca alatt, hol a kvantumperdületi szekvenciák kiszámítható ütemét követve a kéken fel-felparázsló szellem-Kreml falai között, hol a fagyottan roppanó fűszálak sűrű bozótját róva az ezüstcsavarhúzó Tamara, Kolja és Szergej most és mindörökké helyre akarják hozni, amit már nem lehet helyrehozni. Ez a Zóna, és a Zóna már csak ilyen.

Út

Az ember vágyik arra, hogy évezrednyi gyötrelmek, lemondások és fulladozások árán tengermélyi lényé váljon. Amikor ez beteljesedik, és csakis akkor, egy ennél is ősbibb, erőteljesebb vágygal találkozik, a Nap középpontjában való létezés vágyával.

Az emberek meghalnak, de az emberi vágyak nem halnak meg, az ember útja nem hal meg. De hogyan lehet eljutni a tengerek mélyéről fel, a Nap belsejébe, és hogyan tovább a Nap kihülése után?

Szoba

Túl függőleges földrészek tartószerkezetein, túl vadvirágos lépcsők elfelejtett történetein és minden befejezetlenségen, ott egy szoba, ahol a nem emlékezőnek, a csak álmokon keresztül haladónak, a mindig mindenholon mindenhová megérkezőnek kellene a valósággal néha-néha érintkeznie.

Terv

A kezdet előtti teljesség égterében estémtől reggeledig megfürdeni, az éjt féltő mély árnyalatlanságához csöndben hozzáhalványodni, s az idő fölé kifeszített szárnyakon szállva láthatatlanul tündökölni.

Mérten

Az egyik elveszett, vizsgálati napló szerint ha olyan magasra jut majd az általános, kísérleti alany, ahonnan a jövőt is látni, akkor körkörös mintázatokba zárt, s eddig még fel nem tárult, ugyanakkor mégsem teljesen ismeretlen félelmei egy nem végtelen s nem természetes rendszer pórázon sétáltatható, értelmes lényeként teszik majd mérhetővé magukat.

Feltételezhető továbbá, hogy nem sokkal ezután újra létrejönnek majd olyan egyszerű, magaslati élőhelyek, ahol a felső, vízszintes zárfa megérintéséhez már csak ki kellene egyenesedni. Ezt a mozdulatot azonban nagyon nehéz megtenni... szinte lehetetlen, sőt, talán egyáltalán nem is lehetséges.

Majdnem éjszaka

– Táncoljunk zenére! – de nem tudtak, mert a halk zizzenésekkel egyenként feltűnő csillagok kiragadták őket az egyediesítő megszokottból abba a sürgetően kozmikusba, ami kizárólag az estet váltó éj félpercének a tulajdona. Mégis van tánc, a fényt vesztő, korok feletti aranyidőké.

Ki találja?

Valami naggyal félrehúzódtam az út szélére, és a szívem fölé tetováltattam, hogy „Mindent rólad!”. Akkor értettem meg, hogy az első a másodikban, a második a harmadikban, a harmadik pedig az elsőben van, de azt sajnos már nem tudod nekem elmondani, melyik törik össze, ha az éj vaslapja lezuhan.

Szabadság

A szabadság az élet beállta utáni első pillanat, amikor a csukott szemmel fölém hajló, múlt-emberekből lett parti fák lecsupaszítanak, táncoltatnak, énekeltenek.

Az út ú-ja

Ameddig csak lehetett, gondolkodással hártotta el a lakájként dísztelen tálcácskán üres vizitkártyákat hozó fájdalmat: percenként újraélesztette, várost épített belőle, lekiáltott neki egy magas fa vagy fal tetejéről, hogy „Ez a szekér ma virágba borult!”. Végül nem bírta már tovább, és odaadta magát neki. A lakáj erre sarkon fordult, a könyvespolchoz lépett, ahonnan leemelt egy képzeletbeli bolygót és földhöz vágta. Így született új világ a fájdalomból, így szokott új világ születni a fájdalomból.

Nem a nem végtelenhez

Az énem kérte helyettem a végtelent:

– Engedj el engem és az énemhez font nem-énem, hogy hadd menjen el oda, ahol már nincs végtelen, sem semmi más, hol már a semmi sincs, se fölötte, se alatta, se benne, se kívülre nincs már semmi sem, se „s”, sem „e”, se „m”, ahol nem üres és nincs tele sem velem, se nem-velem semennyire semmi sem.

Szív és ház

A csak önmagát állító rendszer szabályainak ellenére beszélő angyalok léptek oda emberekhez, majd emberek léptek oda emberekhez, és szélfúttá füvek illatára ébredt az utolsó éjszaka.

– Gyere haza, anya!

– Talán valamelyik nagy ünnepen, olyan közel, amennyire csak engedi a szív, még egyszer utoljára elmegyek majd a ház előtt.

A vantalanság nélküli vagyoktalanságról

A kozmikus én a kozmoszt szemléli, de a kozmikus csodák élményét senkivel sem tudja megosztani, mert a kozmikus énből csak egy van, ezért a kozmikus én kozmikus magányban él, és nem telik, vagyis nem fogy az ideje, az idő ugyanis csak a Földön telik, s ott is csak addig, amíg valaki él, s az a valaki nem kozmikus én.

Ölelés

Valami átölelt valakit,
aki akkor el is vészett.
Bőre és szeme lángolt.
Talán majd legközelebb sikerül nem
egy másikba átállva kiállni a sorból!

Megértés és megvalósítás

Ahol a lentvalók metafizikája és költészete véget ér,
márpedig véget ér, ott kezdődhet a fentvaló diadala,
öröme és forradalma.
Mire belepte a hó a hegyet, a tó is befagyott a ház mellett.

Keresés

Kereste, de nem találta verse utolsó sorát,
pedig felforgatta élete minden zegét-zugát.
Végül helyette az est tollat, papírt ragadott,
és az éjtintával rótt, utolsó sor így hangzott:
„és a költő követte a verseit *a sírba legott.*”

Van mondat

Amikor majd a létnek vélt ficam negatív halszem-optikáját egy szabaduló rugóerő az üzemi balett-pályák magasságába löki vissza, ki fog derülni, hogy nem légből kapottak azoknak a kora reggeli rajzfilmeknek az értesülései, amelyekben még a Hold is csak egy ügyesen összetákolt díszlet csupán.

Félúton

Félúton hozzád ma még betérek,
hogy kertedben nyugovóra térjek.
Minden lehetsz és minden lehetek,
csöppen mégis csöppnyi szeretlek,
amennyi kell, és éppen csak annyi,
hogy elég legyen, elég hazamenni.

Ameddig még

A világmentő képletek, ha egyáltalán vannak ilyenek,
csak azért lehetnek érvényesek, mert múlik,
már ameddig még múlik az idő.

Montra

Nincs szabadság, csak a nincs szabadsága,
tavaszod hulló virága tavaszom hulló virága,
ami tele van, az üres, és csak várjuk a végét,
s csak a hideg föld éji melege éri föl az égét.

Soulution

*Egyszer majd csend ül a lárámára.
Addig is fogd, itt ez a meleg téglá!
És működött!*

Fonto

Láttam a Napot lemenni, és nem ott felkelni.
Láttam, amint egy fekete madár lebukik a víz alá.
Vártam, tényleg sokáig vártam, de nem bukkant fel többé.
Azok a nemlévők, amelyek egyformán nincsenek,
ugyanott vannak. Ugyan hol máshol lennének?
A sötétségről is engem kell kérdezni.

Új. Már nem lesz újabb.

A Föld lapja alám görbült, s mint a színes pávaszárnyak, egek nyíltak szét fölöttem, nekifeszülve a görbült lapnak. Sejtek, melyek eddig egyenként voltak lárvák, egy bábbá válva úgy alakultak újjá, hogy már sosem lesznek újabbá. Dadognék, de már csak énekelni tudok itt, a záró résznél, mert látom: születetlen született s lett vénebb az egeknél.

Rursus

Csak az lehet egyre éhesebben is egyre boldogabb, akinek még a közelség is távolság, és a végtelenből suttozja be a végességbe, ameddig még lehet, hogy talált, majd elveszített városok élnek a városokban.

Igazság érkezik

Igazság érkezik, nem a világvége.

Tulajdonképpen nem is ment el sehová, mi mentünk el ott-honról. Igazság érkezik, és durván meg fognak alatta hajolni a hidak, vagyis csak hajolnának, mert őt egy madár tartja mindenek felett.

Nem található

Azért az utolsó előtti lépés az utolsó, mert az utolsó lépés, ami még csak, vagy már nem is lépés, maga az egymáshoz egyszerre kapcsolódó és nem kapcsolódó, egy pontnyi minden és semmi, egy pontnyi sok és egy, egy pontnyi én, és ami az énnek háttal. Áll.

Az ember utániak

Az ember utániak nem foglalkoznak majd Shakespeare-el vagy a naplementével, hiszen a legszélesebb értelemben vett, s minden fontosat magában foglaló természet, mint fészek közelében állítják fel sátraikat. Nem egykedvűség ez, hiszen a lovak is így tesznek, amikor csak állnak, inkább arról lehet szó, hogy az ösztön a tudatba felérkezett, leült, majd lefeküdt, elaludt, és álmában meg is halt.

Az ember utániak mindent tudnak majd rólunk, az előzőekről, de semmi nem érdekli majd őket velünk kapcsolatban. Az ember utániak célba ért, boldog szitakötőkként gyűjtik majd magukba a teret és az energiát. Ilyen lesz az élet egyszerű hálózata érzelmek, illatok és forgolódás nélkül.

Az ember utániak közé és közénk évmilliárdok párhuzamos csendjei, újra kinőtt, nagy, nehéz szárnyak, és a tükörképesség megannyiszor eredeti helyzetbe visszaálló változásai szorultak, azonban az ember utániak akár még a közelünkben is élhetnének, csak egy másik hullámhosszon, mindig éppen valahol máshol, és mindig egy kicsit később, az azonos idejű jövő békéjében.

Odáig még

Fáradós-ébredős ábravilágok jelköreit rajzolta volna a lét kopott lapkorong cerkahegy-opálja alá szorulva, ha sürgető lépéshatárára nem rakott volna átlan falat egy lélekből testet kilökő, nagymenő, halálos vadállat.

Rege

A város királya leginkább éhes nem volt, amikor a tőle búcsúzóknak hátat fordítva elindult a szakadék felé. Langyos, puha lég járt a nyomában, és könnyű lépteit, a távolodás hagyományának hála, már a karok súlya sem nehezítette... mindent, ami lassította volna – a kor és a hely ősi, jó szokásai szerint – eltávolítottak róla vagy kivettek belőle.

Semmi nem hiányzott neki, amikor egykedvűen a mélységbe vetette magát. Utóda hivatalosan ebben a pillanatban került a trónra.

A hajdani városkirályt zuhanása közben csendes dalocskákat suttogó, illatos párákat lehelgető folyondárok fonták körbe. A nemesen hús növénytenger átvette, befogadta, majd időtlen, boldog növényé tette őt is, szavak és gondolatok nélküli álmodóvá, mélyek rontatlan bolyongójává, céltalanul is célba érkezetté. Emberré, térré és egyetlenné. Igazi királlyá.

Éj fél

– Defekt?

– Az hát, de ilyen sötétben már nem tudok kereket cserélni, mert errefelé gyenge fénnel szolgálnak az út menti lámpák. Talán majd reggel.

– Arra aztán várhat, mert olyan itt soha nem lesz, itt ugyanis mindig éjjel negyed tizenkettő van. Nézze csak meg az óráját!

– Hm, megállt...

– De a mutatók mozognak, nem? Na látja! Ezen a helyen nem múlik az idő, csak telik.

– Apám, csak érted jöttem át ide, Negyedtizenkettőbe! Nem ismered meg? Már nagyon régóta kereslek téged! Nincs is ilyen város, és nincs ilyen számú út sem errefelé, én mégis megtaláltalak...

– ...és el is vesztél. De azért örülök, fiam, hogy végre hazajöttél! Gyere, gyere csak... nézd meg ezt a várost, ahol apró szeműek a gyümölcsök, és apró szeműek a nők, s ahol a gépolajszagú bárókban mindent kapni, éppen csak gépolajat nem. A kedvenc báromban például ezt írták a pult fölé: „*Szívesebben gyógyulnék északon, gyöngye esőben, vértelenül.*” Hát ez meg mit jelenthet? Talán csak egy kód, valamelyik háborúból... én nem szeretem a háborús filmeket, mert szabadnapokon elmegy tőlük az étvágyam. Ez a sor-som, fiam, én választottam! De éppen felvétel van a lámpagyárban! Ha jól csináljuk, te meg én, évek, évtizedek alatt összekuporgathatunk majd annyit, hogy elköltözzünk Fél-tizenkettőbe, s nagyon-nagyon sok idő múlva talán majd eljutunk valamelyik hajnali állam derengő városába is, ahol egy nagy tál meleg valamivel vár rád az anyád. Én meg

majd szépen leülök az előszobában, s világcsavargó kalapommal az ölemben megvárom, amíg te szépen felöltözöl, mert, ugyebár, meg kell adni a módját annak, ha valaki új kocsit vesz, olyant, ami aztán majd nem fog ám csak úgy lerobbanni az éjszaka közepén, holt utak mezsgyéjén, a csilgaltalan sötétség és egy nehéz álom utáni ébredés végleg lezárt, őrizetlen határán.

Órások

Ma is készülök a zsebórámmal az óráshoz, mert késik. Az órámm.

Az órás valószínűleg szerelmes a zsebórámba, s mivel ellopni nem tudja, megvenni pedig nem akarja, ezért újra meg újra rosszul állítja be, hogy vissza kelljen vele menni hozzá. Az órárok játszanak az idővel, legalábbis az én órásom biztosan ilyen.

Az órárok sűrítik, kicsinyítik, szétterítik, majd újragombócolják az időt.

Az órárok halhatatlan időformázók, akik bennünket, fényes orrú, mamlasz kis álombábokat a változások sokdimenziós játékasztalkáján tologatnak, miközben harsányan hahotáznak rajtunk, meg-meghúzva varázsboros flaskájukat! Az órárok már csak ilyenek!

Zeneanyu hazavár

Miután a ripacsok hangos igenjei is vonatra szálltak, felhívtam egy telefonon a csendvonalat, de foglalt volt. Tájón át lélegeztetés helyett csak színarany kulcstartóba karcolt madár a remény, hogy egyszer majd hazaérkezünk.

A jelenben elmúló jövő megérkezett

Arany zsebórában hintázó manó rajzolta meséken kúszik fel egy égi szerkezet álmosan perdülő, ősfás magaslatára egy andromédakék parázspeccétekkel ékes, olvadó jégkódokkal gépesített érintésáramlás.

SOS-társak

Felhajtotta az italát, majd hazaindult a Plútó Bárból. Úgy érezte, hogy teljes egészében birtokolja a valóságot, és ez megelégedéssel töltötte el. Miután kiért az utcára, és találkozott egy emberrel, aki egy fluoreszkáló hatos számjegyet viselt a feje helyén, módosította az álláspontját: valószínűleg csak részben birtokolja a valóságot.

Aztán jöttek a teniszező pingvinek és néhány rozsdás atom-tengeralattjáró is zsiráfábakon... alighanem itt egy álvalóság birtoklásáról lehet csak szó, vagy leginkább az adott álvalóság egy részletének a birtoklásáról. Ez utóbbi azonban már nem a saját gondolata volt, hanem a nyomában ballagó nyolc, befejezetlen katedrális egyike énekelte borzasztó hamisan a „My Bonnie Is Over the Ocean” dallamára.

Mielőtt hazaért volna a Plútó Bárba, ahol csaposként egy szolgálati lakást bérelt, még egy párából összesajtolt robottal is kellett háborúznia egy csipketerítőkből és tegnapi kiflicsücskökből épített, lebegő labirintusban. Otthon aztán kiszorgálta magát egy utolsó itallal, és megpróbált végre felébredni, de nem tudott, mert akit a legtöbb cselekvő alanyhoz hasonlóan álvalóság vagy annak egy részlete birtokol, az képtelen felébredni, vagyis úgy nem lenni, hogy soha, sehol nem létezett, mert elégséges lehetőségi feltételek híján soha, sehol nem is létezhetett.

Amikor nyilvánvalóvá válik, hogy a csilivilire suvickolt, s önsorsrontó hiedelmekkel is többszörösen megerősített, személyes mitológia nem segíti az ÁTLÉPÉSt, akkor következik az, amit a cselekvő alanyok általában nagyon nem szoktak szeretni: el kell kezdeni azon gondolkodni, hogyan lehet kinézni egy ablaktalan szobából, sőt, hogyan lehet onnan kijutni, ha történetesen az ajtó is hiányzik... és egyáltalán: ha egy ajtó hiányzik, akkor az csak azt jelentheti, hogy nincs ajtó?

Hát nem akkor fedi fel magát egy valóságos jelenség, amikor hiányozni kezd?

Öt kisebb beszéd

Először így szólt:

– Hadd nézzelek meg benneteket! Bár csukott szemmel és háttal a Napnak, de néhányan közületek már várják a naplementét vagy a napfelkeltét. Ha csak a pillanat a miénk, akkor ez a kettő ugyanaz. Márpedig csak a pillanat a miénk!

Másodszor így szólt:

– Fordítsátok felfelé a tenyereteket, mintha pénzt kérnétek tőlem, és érezzétek az éppen átvonuló pillanat súlyát! Ezt egyedül csak a kezetek nem fogja érezni, minden más porcikátok igen! Éppen ezért kell a kezet kinyújtani, ha az éppen átvonuló pillanat súlyát akarjátok érezni.

Harmadszor így szólt:

– Egyikőtök azt kérdezte tőlem, hogy ki vagyok. Ha hajnalban főtt, friss rizs lennék egy aranytálon, nem az aranytál miatt tudnátok, hogy hajnal van. Ráadásul a rizs keni össze az aranytálat, és nem az aranytál a rizst.

Utoljára így szólt, majd valami éles hang hallatszott a hátunk mögül, az ajtó felől, és mire visszafordultunk, már nem volt sehol:

– Most a hátatok mögötti ajtón keresztül elmegyek a Nap túloldalára. Ha rám akartok nézni, a Napba kell néznetek, és akkor a Napot fogjátok látni, nem engem, és akkor min-dent elértem, amit csak akartam.

Órandi

– Ósi, ahogy itt ülünk, nem? Kérem, én magát... amikor megtudtam, hogy kicsi állatokat nevelő, nagy növények is építenek úrhajókat, a tóba hajítottam a „Legyen minden több vagy kevesebb?” nevű játékomat*!

– Köszönöm, hogy csak átölelt, de nem ölelt meg! Kettő, egy, semmi, és kész! Ilyen szokott lenni, ami ósi, nem?

* Hogyan kell játszani a „Legyen minden több vagy kevesebb?” nevű játékot?

1. Szükség van egy játékvezetőre és legalább egy játékosra.
2. A játékvezető felteszi a kérdést, hogy „Legyen minden több vagy kevesebb?”
3. A játékos vagy játékosok erre hangosan válaszolnak, hogy „több” vagy „kevesebb”.
4. Lehet nevetni azon, ha valaki azt válaszolja, hogy „több”, de lehet azon is nevetni, ha valaki azt válaszolja, hogy „kevesebb”. Nevetésre adhat okot továbbá az is, ha valaki késlekedik a válasszal, illetve ha időközben megváltoztatja a válaszát, vagy halkán válaszol.
5. Lehet nem is nevetni, de ha nincs nevetés, akkor vidámság sincs, és az nem jó!

Monológminta darabok végére

Nem vagyok eltiltva az Androméda-ködtől, ugyanakkor sohasem fogom látni a tarkómat a saját szememmel. A Nap sem megy le sehová, mivel ez az égitest erre sem képes.

Láttam az óceánt. Ha becsukom a szemem, most is látom, de az már egy másik óceán. Nem kérdés, hogy melyik az igazi.

Teremtmény vagyok, akárcsak a halhatatlanságom.

Vessző

- hogy vagy józsikám vagy pistikém vagy hogy is hívnak
- kis haldoklás van egy csupa kisbetűvel leírt belső lépcsőházba kitett kibelezett biztosan régi talán rádiót hallgatok
- nem azért vagyunk-e ilyen sokan éhesek mert a lélek bélése a vágy és az hiányzik
- de a pontok vesszők nagybetűk már nem is nagyon hiányoznak ugye
- ebben az 1965-ben vagy 1973-ban bezárt kocsmában ismerősek az arcok de egyik sem az én történetem, kis haldoklás van józsikám vagy pistikém

Kisszombat

Mi vet rám árnyékot?

Nem hegyek, mert ott bolygók állnak körbe nyolcezer éves repedéseket, s oda már csak hálni járnak a vonalakra gyakorlottan nem ügyelő végjárók: mi vagyunk azok, az utolsók, a légkondicionálók népe, a hegyeket nem látók, de hegyekről álmodók, gigászjelmezt vedlő, félig-meddig értelmes ösztöntalányok.

Sorra

A tudat egyetlen menedéke az önmagát faló,
de soha föl nem faló, ötlettelen hiábavalóság
ellen csakis az itt és most gondolattalansága.

Egy élet az élet

Szobrot váltott. Firenzei Manitu, a szerencsehozó helyét Bangladesi Kalapos Boldizsár foglalta el. Közben eltelt egy élet, amely legalább szomorú lett volna, s nem ilyen... semmi.

Hogyan lehetett ennyire elfelejteni, hogy az élet mindig a törtjel fölött van? Azután meghámozták. Jó illata volt. Bőre alatt milliárdszor milliárd galaxis.

Kapszula

- A fal mögött mi van?
- Erdő, amiben minden, a fák, a bogarak, a füvek, de még a levegő is valaha ember volt. Aztán eszeveszett evolúció vette kezdetét. Évmilliárdok teltek...
- Be lehet menni?
- Bent vagy.

15

gyönyörű, keserű zendülés
holdig felérő érzetlenség
belépett és kivonuló fényed
nem vár, lezuhan és elfelejt

Nem minden az emberről

Aranytelérek vagyunk, s az örökkévalóságnak egy olyan fonala fagyott belénk, amely már a nagy olvadások előtt vagy akár olvadás nélkül is a teljes kihűlést megkockáztatva ordítja: Akarok! Senki más nem akar az emberben, csak ez az aranyszál, csak ez a tökéletes elemmel működő tökéletes zseblámpa.

Az izomszagunk, a saját magunk köré csavarodásunk, a mélyen rendszerszintű lefelé nézésünk még törzsi, sőt, állati, de a fényünk már-már ideért valahonnan.

Mi vagyunk a kerítés mögötti vízesés, a gyakorlat nélküli elmélet-hiány.

Ötszázhetvenhét betű vagyunk, nem kevesebb, hajnalra mégis szelídebbek leszünk egy éjszakai szivárványnál. Csak dadogok.

Kavics

Ha úgy dobok el egy kavicsot,
hogy a másik kezemben is van egy,
akkor nem dobtam el a kavicsot.

Holunk

Ahová a folyók lefutnak,
onnan hajók indulnak.
Ahová a hajók befutnak,
onnan madarak indulnak.
Ahová madarak szállnak,
ott vágyak ébrednek.
Az *ott*, amit mindenki vár,
s ahol mindenkire várnak,
ahol lepihennek a vágyak,
onnan folyók erednek futásnak.

Az utolsó utca

A városban nem az az utolsó utca, amit mindenki annak gondol, utána ugyanis következik még egy olyan, sem térképeken, sem emlékekben nem található, mindkét vége felől lezárt utca is, amely valaha egy másik, a mi időnkénél és egyáltalán minden általunk ismert, múlt időnél is idősebb városhoz tartozott. Amikor odaköltöztem, a szomszédaim már aludtak, és színesre pingált, rozoga házaik helyettem is, helyettük is lélegeztek, így tartva életben a város határának mindentől egyenletesen távolodó véletleneit.

Nagyapám története

Bonyolult történet, de le kellett jegyeznem. Szerepelt benne egy mosolygó nőről készült filmfelvétel megfelelő pillanatban megállított kockája, amely úgy idézett meg bennem egy különös hangulatot, hogy eközben a nő kiléte közömbös maradt számomra.

Ezért is állítottam, hogy ez egy bonyolult történet, amely ráadásul belógatja a lábát más, még nála is bonyolultabb történetekbe, amelyekben öreg házak gangjai, jellegzetesen tavaszi illatú szomorúságok és régies ruházatot igénylő, elmulasztott, pályaudvari találkák is találhatóak.

Sietek leszögezni, fogalmam sincs, melyik pályaudvarról van szó, abban viszont biztos vagyok, hogy az a találkozó azért lett volna nagyon fontos a későbbiek szempontjából, mert éppen akkor valahol arrafelé téblábolt a nagyapám.

Madarakról

Delfin és ember csupán kétféle módon tévedhet vagy hazudhat: ha arról, ami nincs, azt állítja, hogy van, vagy ha arról, ami van, azt állítja, hogy nincs. A nagyobb jó érdekében, tehát nem a tévedés fogyatékaival vagy a hazugság szándékával, a szárazföldi és a vízi szépirodalom is ilyesmit szokott művelni a valósággal.

Különös, hogy a levegőöveget szárnyalásukkal uraló lényekre ez nem vonatkozik. A delfinek szerint ennek az lehet az oka, hogy a madaraknak már a pusztá léte is költészet.

neXum

Mielőtt továbbállt volna, gyakran vette szemügyre, ahogy egy madáróriás lelassított repülésének egy helyben álló, és a le-lehulló, páratlan kockák miatt szaggatottnak tűnő képsora fel-feltűnik az égbolt egy-egy kitüntetett pontján.

Versiones multi

Bár minden lehetségesség megvalósultság is egyben, az ittek és a mostok, vagyis a valóságok, illetve a hozzájuk tartozó döntésvonalak mégsem párhuzamosak: nem egy-idejűek, nem egybeesőek, és egymás felé nem átjárhatóak, legalábbis ameddig ezek az ittek és a mostok visszafordíthatatlanul nem unifikálódnak. Az átjárhatóság azután már más okból nem lehetséges: megszűnik a hozzá szükséges „rég” anyag és idő. A megvalósult lehetségességek nagyon nagy számú összessége ennek ellenére mégis mezőszerű és intelligens, amelyből például az is következik, hogy a teljes személy egy olyan öszspektrum, amely az összes döntésvonalat, így azok valóságait is, kizárólag eszkatológiai szempontból ugyan, de végül is visszavonhatatlanul egybe fogja nyalábolni. A teljes személy tehát az összes valóság minden egyes döntésvonalának teljes spektruma és felelősség-horizontja.

ittvallás

csend és a kenyér
ez a három egy tálon
mindenre elég

Tánc

Alvó tengerek felé táncolsz,
nekik háttal, felém fordulva,
miattad és értem mozdulva.
Majd lassulva és nehezülve
egymásba zuhan ez a kettő.

Majd

– Amikor majd először találkozunk, én percekig nem tudok megszólalni, jó? Azután azt fogom neked mondani, hogy azért nem tudtam megszólalni, mert olyan szép vagy, hogy a lelkemnek egy másik ágra kellett röppennie, és hogy nem akarsz-e a feleségem lenni. Erre te majd azt válaszolod, hogy az attól függ...

– ...az attól függ, milyen messze van az a másik ág! Igen! Igen, erre én is mindig emlékezni fogok.

Kijövetelek

A semminek a valamihez képest vákuum-mivolta robbantotta ki a semmivel együtt ugyanabból az első pillanattól kijövő valamit. Ugyanígy jön majd ki a sóvárgás is a szorongásból.

Addig is mi, csendes égi pontok, ünnepeljünk!

Ketten

Ketten, egy tehetetlenül mozgó test és felöltözött énje, játszani kezdtek és a perem széléig merészkedtek, hogy lenézzenek, élet van-e odalent vagy csak az a kérdéssé fehéredett talán-talán-se állomása a perceknek, amivel éppen úgy nem lehet mit kezdeni, mint azzal a nyersre főtt haraggal, amit ércüvegbe ejtett s ott felejtett szűrő valami tett erőssé, majd még erősebbé.

Jó napot! Ez egy élénk ibolyaszín vonallal a természet tenyerébe rajzolt rövidétel, amit már nem sértenek sem ruhás kutyák, sem a lakás belső szobájának múltjából előkerülő, életlen, de valaha nagyon is hasznosnak bizonyult tárgyak. Ez is csak olyan, mint a legtöbb, évmilliárdos kerengés azok körül a rombolygók körül, amelyek valaha otthonok voltak. De én mégis az egyedüli alany tavaszáé vagyok és e tavasz robbanásaié, mert akkor is van értelme nem hazamenni, ha egyébként már mindenki hazaért.

Az úrhal

A külszíni bányagép ütött-kopott burkolata alatt, a fényterelők és energiapanelek közé szorulva, lassan piheg az úrhajótörött, mivel életköpenye egyre nehezebben képes belélegezhetővé alakítani a légkör savas gázait. Könnyű égjárójának folyékony roncsait hamarosan felfedezik, s neki addig, akárhogyan is, de találnia kell egy óceánt:

– Segíts meg, Kvaltara, a temangik egyetlen Teppalája! –
... és ekkor Kvaltara, a temangik egyetlen Teppalája óceánt csinált a poros kis sziklabolygóból, áldassék az ő neve a csillagmozdulások összes vonalán a Circevirce-loppok hőhídjaitól egészen a nagy Febbahabbéig, amit a régiek csak úgy hívtak, hogy a Csótorkú!

nyolc nem

Nem boldog,
mert úgy nem tud akarni és úgy nem akar tudni,
hogyan nem tud nem akarni és nem akar nem tudni.

De időre kész

Helyretesz, magyaráz, vigasztal, s megint helyretesz, előrenged, átad, elenged, ellene mond, s elrendez, izgul, sorba rak, kibont, végül aztán estére el is fárad a szörnyeteg. Kedvenc kifejezése az, hogy *végtelen*, és az ő kicsi, legalábbis másokénál kisebb, lejtős világában oldalra húz, újrakezdi, húz, s megint újrakezdi bizonyos körök igazgatását a fénynyel kevert, párás agyag.

Az idegen

Igen: egy másik bolygóról érkeztem a Földre. Ez nem csoda, ez tudomány! Járművet készítettem, csaknem egyedül, aztán szedtem a sátorfámat és eljöttem. Hogy miért? Nem fontos! Honnan jöttem, és milyen volt az a másik bolygó? Ott is éltek emberek, voltak ott kenguruk? Na és kékbőrzsönyös sápi gyurgyalagok? Mit számít ez? Oda ember úgyszem juthatott volna el soha...

Egy másik bolygóról érkeztem a Földre. Talán ezért hangosabban, hírverések közepette kellene élnem az itteni napjaimat? Inkább nem olyan csendesen, amilyen csendesen csak lehetséges?

Egy másik bolygóról érkeztem a Földre. Komolyan elhitték, hogy Észak-Amerika Európa felől népesült be, s nem idegen világokból? Tényleg azt gondolták, hogy a Mayflower egy fából tákolt ladik volt, ami 1620-ban az angliai Plymouthból érkezett Amerikába, s nem egy stadion méretű, csillagközi szállítóhajó, amely egy valószerűtlenül ritka műszaki hiba következtében szenvedett hajótörést a Hudson folyó torkolatánál? Ugyan már! Hadd lássak akár csak egy darabot is abból a régi, fából készült hajótestből! Fel tud mutatni akármelyik Mayflower-leszármazott akár csak egy rokoni szálát is Angliában?

Igen: egy másik bolygóról érkeztem a Földre, és nem: nem segíték az emberiségnek abban, hogy túlélje azt, ami hamarosan tiszteletét teszi ebben a Naprendszerben... és ha most megbocsát, van egy kis dolgom a fészkerben!

a hegy

Csak azt az egyet kell megtalálni,
ami több is, kisebb is, mint a semmi,
s ha megvan, akkor tovább kell menni,
mintha nem is lett volna ott soha semmi.

Andriska

Van nekem, kérem szépen, három kis fakockám, amiket mindenhová magammal kell vinnem, és naponta legalább háromszor, de két óránál nem gyakrabban egymás tetejére kell helyeznem. Nekem, kérem, ez a feladatom a világban! Tekintetes Bíróság, tisztelt, lovakat keresni este induló, nyugalmazott leveskészítők, és minden ruhaalj-kizöldítési fölkelő, kérem, könyörgöm, adják vissza a kockáimat! Mivel belátom, hogy elsőre talán illendő visszautasítani egy ilyen kérést, ezért fennhangon és erélyesen, ugyanakkor kellő tisztelettel, másodszor is nyomatékosan kérem az ügyemben eljáró, illetékes urakat, hogy adják már vissza a kockáimat! Most, rögtön!

A jövő prófétái

Nemrég sikerült bemérem egy időugrások befogadására alkalmas, megfelelő méretű, tőlünk több, mint ötvenöt nagy kataklizmányira a jövőben lévő térszelvényt. Az áthelyezést követően órákig tartott hozzászokni az ottani, alacsony légnyomáshoz, aztán valahogy sikerült a keltetőből kikeveredve, a rezonátorok takarásában áttörni a terület dús vegetációján, és eljutni a legközelebbi településig, ahol a bálnák kései, újra szárazföldivé vált leszármazottai, a filhirik éltek.

Kiderült, hogy az emberek eltűnése után pár millió évvel ez a faj hajtotta uralma alá az egész bolygót. Sajnos a filhirik is mellényúltak, és generációk hosszú sora óta egy olyan, kolibbafan nevű, szintetikus anyagtól való függőségben éltek, amelyet eredetileg a fajukra jellemző, genetikai alapú légzési nehézség enyhítésére fejlesztettek ki. Jól mutatja a helyzet súlyosságát, hogy a szert – a vetélek elkerülése érdekében – már a magzati kor első hetétől adagolni kellett.

A filhirik civilizációját megosztotta a kolibbafan szedése: egy részük fellázadt, és bár nekik is folyamatosan anyagozniuk kellett, a testükre erősített, hosszú póznákkal a városokat rótták, és a póznák végéről lecsüngő, hatalmas gömb-megafonokon hirdették a kolibbafan uralmának hamarosan bekövetkező alkonyát.

Mivel lejárt a távolsággal arányos peremidőm, vissza kellett térnem a jelenembe, a hórihorgas filhiri próféták kétségbeesett felvonulását azonban még hosszú ideig nem tudtam kivenni a fejemből.

Szegény filhirik!

vágy vagy

a múlttá fiatalodott régmúlt
gyönyörű ősrobbanása vagy,
a vakságok gyógyulása vagy,
tiéd-enyém édes keveredése
vagy, mindennek az íze vagy

Ahol a vén Nap

Távol a vasúttól található, nincs neve, és nem szerepel a térképeken sem. Lakói nem utaznak sehová, és évezredek óta őrzik titkukat, vagyis azt, hogy a felénk tévedők hamar elfelejtik őket. Föld felett lebegő házaik ablakában színes palackok sorjázna, amelyekben csilingelő, ezüstfejű virágok táncolnak, és a falakra estéenként madárdalt fest a naplemente.

A titok, amely most már a tiéd is, mély és hús, mint a kút, ahová az elveszett tárgyak és emberek, a megfakult remények és a kihűlt szerelmek hullanak.

Közlemények

A mikrofont egy rovarcsapónak használt, szakszervezeti újsággal eltakarva:

Ilona, bárcsak addig emelkedne a sóhajok zárójelben felejtett árvize, ameddig egymás elől rejtegetett öregedésünket villahegyre nem tűzi az egyik dadogó, körüti csütörtök.

A mikrofonba:

Balta bácsi, mivel elrejtett életedben is szépen akarsz állni, még mindig szeretettel vár vissza az elárvult háztanács: István, a másik István, dr. Kelemen szelleme, Héderiné és Lacika!

Gyász

Nem ismertem sem magamra, sem másra abban, aki tegnap este apám maszkjában a tükör elé állt és beszélt:

„Nem nagy mutatvány elengedett kézzel, lassan sodródni a kijáratok bejárata felé. A volttestek elszalasztott, majd elfelejtett szépségével egyébként sem érdemes versenyre kelni. Mikor ér már véget a fájdalmak hosszú évszázada, mi következik utána, s addigra marad-e még valami használható az élők csontjain?”

Sunman

Szia, kicsi hős! Sunman vagyok, és az a szupererőm, hogy gondolkodom ahelyett, hogy buszokat dobálnék át hidakon! Lehetek a képzelt barátod? Szórjunk szerdánként színes szóvirágokat a hatodikról a Hullám presszó trabantkék palatetőjére! Legyünk a pillanat művészei, akik szerint az élet értelme az, hogy nem lehet rátalálni!

Nevezhetetlen soltára

Értem azt, ahogyan lélegzel, ahogyan a fejed tartod. Arcmelegednek a valaki titkát folyamatosan feltáró, csillag-körívekre tért kiáradásait is szeretem érteni. Éjfomáddal, elgurult gombtereiddel az időmaradék finomszóttesét félrehajtva vonulsz át rajtam anélkül, hogy tudnád, hogy átvonulsz rajtam: érzek mindent. Éppen így öltik fel testetlenségüket a világ sarkaiban a nemhiába leölt állatokért el-elmondott hálaadások.

Tufa

A Nap felé megállíthatatlanul sodródó, meghibásodott úrhajó kapitányának sűrű dzsungeléből (igen, a tudatalattijáról beszélünk) hirtelen, minden előzmény nélkül egy feletébb romantikus történet szereplői, helyszínei és tárgyai ereszkedtek le egy képzeletbeli liánon az úrhajóba. Ezek a szereplők roppant elevennek, a helyszínek és tárgyak pedig nagyon is valóságosnak tűntek. A kapitány, aki a legénység többi tagjától eltérően még nem örült meg, és nem is tett ijedtében szkafter nélküli úrsétát, tisztában volt azzal, hogy ezek a szóban forgó szereplők, helyszínek és tárgyak, ha csak a fejében is, de valóságosan és erőteljesen léteznek. Sőt, a Nappal történő forró randevú másodperceken belüli bekövetkeztének bizonyossága miatt már inkább azt hitte, hogy ezek a szereplők, helyszínek és tárgyak léteznek igazán, s nem az aktuális, megsemmisüléssel fenyegető valóság. Ez alighanem érthető is volt az ő helyzetében, nem igaz? Az emberek egyébként is szívesen töltenek időt romantikus ábrándozásokkal. Úgy is fogalmazhatnánk, hogy a romantika egy nagyon is emberi jelenség. Mivel minden ember vágyik a meghittsége és az intimitásra, a romantika még akkor is keresett árucikk, ha a fogyasztói egyébként boldog párkapcsolatban élnek.... De térjünk vissza a kapitányhoz! Mi az, ő meg hová lett közben? Hahó, romantika!

Anya hív

Lüktető szervecském, szövetsomóm, nedveimből cseperedtél fel, majd a folyamat végén, belőlem kiválva, emberré lettél a Földön.

Kicsim, gyermekkorod nagy úrhajójával Anya jött most vissza érted, és illatozó tömlőcsapjait nyújtja feléd! Gyere, húsom, nyisd meg rekesztékeid, puhulj, bomolj, oldódj, és a magadra öltött bolygó faj emlékeit nedvkeringésem tökéletes áramlásába ürítve térj haza a folyadékba, hogy megint úgy legyen minden, ahogy mindig is volt, ahogy mindig is lennie kellett!

Álomlás

Egyszer azt álmodtam, hogy a rakparton odalépett hozzám valaki és azt mondta:

– Csak az képes megkettőződni és magától végtelenül megszűnik eltávolodni, majd ezt az egészet elfelejteni, aki önmagával teljesen azonos. Aki viszont önmagával teljesen azonos, miért tenne ilyet?

Tudtam, hogy eljutott oda, hogy már nem akar semmit, sem a mennyet, sem a poklot. Nem volt sem szomorú, sem boldog. Egyáltalán semmilyen sem volt, és már semmije sem maradt, csak az a két mondat, amit még elmondott nekem, majd a jelenléte egyszerűen... elenyészett.

Álmomban azt gondoltam, hogy természetes és szükségszerű, hogy úgy tűnjön el, mintha soha nem is létezett volna, hiszen tudtam, hogy soha nem is létezett.

Commedia dei Giganti

Még akkor is csak egy színjáték volt az egész a légpárnás cipellőkkel, az egy mozdulattal kicserélhető fejű vízcsapokkal, a körkapcsolásos parasport-közvetítésekkel, az életvitelszerű házasságtörés buja keringőjére felhívó honlapokról nem is beszélve, ha sertés szebben valóban nem énekelt még soha.

Természetesen mindenki tisztában volt azzal, hogy csak színjátékról van szó, és azzal is, hogy egyszer majd véget fog érni, ahogyan azt is tudniuk kellett az átlagosnál akár csak egy lepkefaroknyival is okosabbaknak, hogy ez a szóban forgó vég nem egy délutáni csillámpóni-sétáltatás lesz. Hát, így lettünk az utánunk jövő generációk természetfeletti óriásai.

Ember

Nem olyan sötét az éj, és halott a láthatár,
hogy benne a fény vénné ne lenne, bár
engem ember tanít, s vagyok a fény társa,
de az éjeknek is vagyok vénülő barátja.

Morgen

Jó fények ébresztettek, s hoztak le a partra, ahol most is, mint mindig, elfér minden, a végtelen ugyanis mindig elfér a végtelenben.

A rövid életű, reggeli párák nyomvonalán, kevéssel a tenger fölött, vagy ha úgy akarom, a homályhatár miatt még kevessebbel, izzó csillagtűk közötti, éjszakai barangolásaim szégyenlős megadással merülnek a repülési magasságát hajnal óta bizonytalanul kereső légtömegbe.

A kör bezárult, én pedig megint a körön kívül maradtam.

Katedrális idők

Amikor a katedrális boltozatának hivatalos fellegeit a lentiek egyik dala elérte, azonnal indult is a következő, amely azonban már egy kicsit falevelesebb, ősziesebb volt az előzőnél. Nem csoda, hiszen a rózsablakok szemén keresztül is éppen ez az évszak vonult be ünnepelni. Itt tartott az élet.

Az énekkel és az ősszel egyidőben a főbejárat fortocskáján egy gyertyaöntő tanonc mászott be, és rögtön be is állt a leghosszabb sorba, amelyikbe egyébként csak az aznap véletlenül életben maradtaknak lett volna szabad beállniuk. Hát igen, a holtakkal mindig csak a gond volt.

Dehogysis végtelen

Az éveket élt bánya felé félreeső út vezetett. Szélén a fák nem maguk miatt, hanem a napszakoktól független sötétség miatt nem látszottak, hiszen nemcsak éjjel lehet sötét. Az út vonala egyszer megakadt, de nem a világ közepén, talán nem is a végén, csak valahol fenn.

A Böjtör utcai lakótelep

Mivel a Böjtör utca végén, a kiskocsmá mögötti réten, ahol régen a bevándorló bartalóciák faluja állt, hiányozni kezdett egy lakótelep, hát nyitottak egyet, és a bejárata fölé kőtáblát helyeztek:

*Böjtör utcai lakótelep
Ennek így kellett lennie.*

Először Tem bátyja és Tem nénye költözött be, s annak ellenére, hogy ők ide is hazajöttek, mégis ők kértek először buszmegállót az utcának ebbe a végébe. Sokan érkeztek utánuk. Talán huszonhárman, talán négyszázhatvanheten, de az is lehet, hogy hatezer-háromszázharmincheten. Nem fontos.

Mindenkinek szegény szomszéd jutott, a Böjtör utcai lakótelep történeteiben mégis szaladós-megálló kalandok fogócskáztak gubbasztó madarak tétova romantikájával, kiáltó szomorúság, néha-néha valamit magasba emelő vídámság, szájról szájra csámborgó jóslatok után beteljesedő születések, generációkkal később is rajzolgatott veszekedések, se jól, se rosszul meg nem filmesíthető péntek esték,

és tulajdonságokat nélkülöző krumplis tészták gabalyodtak össze az igazi mosolyok okozta ráncosodás emlékeivel, illetve a *tavalý* szó máshonnan (vajon honnan?) ellopott hangulatával, miközben a soha fel nem állított falakról lepergett festékek mezítelenségével bujálkodó esőcseppek folyamatosan a megszokások karneváljával betlehemeztek. Ez akkor ért véget, amikor minden csendszínű lett és... volt-nincs Böjtör utcai lakótelep!

A bartalóciak ezután óvatos bartalóc tánclépéseikkel, bartalóc altatóikat dúdolgatva megint beköltöztek az üres helyre, de a buszmegállót az utcának ezen a végén már senki sem hozta szóba.

A Böjtör utcai lakótelep emlékét egy darabig még a bejárata fölötti, megkövesedett tábla, illetve ez a kis népdal-töredék őrizte:

*Ne mozdulj, gyönyörűek mögöttem a csillagok!
Talán mi sem azért nem voltunk eleinte sehol,
hogy végül majd minden lehessünk mindenhol!*

Tisztek

Feleségem, a leningrádi születésű Jelena Pavlovna utolsó szavait egy gramofontölcsér fogta fel:

– A megtisztulás, ha egyáltalán szükség van ilyesmire, a piszkolódás megengedésével és a halottak mozgatásának, illetve utaztatásának korlátozásával szokott elkezdődni. Érdekes, hogy az esetek nagyobb részében választani kell a megtisztulás és a lélegzés között. Ha lett volna rá lehetőségem, én biztosan a lélegzést választottam volna.

Feleségem, Jelena Pavlovna utolsó szavait egy gramofon tölcsérje fogta fel, amely azonban így, hangrögzítő nélkül, sajnos nem volt alkalmas feleségem, Jelena Pavlovna utolsó szavainak rögzítésére.

Miután feleségem, Jelena Pavlovna belesuttogta utolsó szavait a hangrögzítő nélküli gramofontölcsérbe, elnémult, és soha többé nem szólt egy szót sem, csak huncut szeme nevetett a menetrend szerint elrontott pirogjaimon.

Még hatvanegy évig számlálgattuk – én hangosan, ő némán – Leningrád, majd Szentpétervár legszebb proszpektjén a leningrádi, majd szentpétervári őszök által ajándékként újra meg újra pazarlóan élénk szórt igazi, tehát emlékeinkben még a valódi aranyfémnél is maradandóbbnak bizonyult aranyárga leveleket.

A domb fölött

Az erdő fölött, a dombon nincsen semmi sem,
csak tűzlobogásba pistult esthozó szelek sötétet tépázó ereje,
csak tavasz-lábnymokból kisarjadó ezerszer ezer anyómese,
csak csámpás rovarkarmok fekvőre, alvóra hulló manónesze.

Az erdő fölött, a dombon nincsen semmi sem,
csak lánykaszoknyák zuhanását utánzó madárszárny-suhanás,
csak tóból játszani kimentett, s utána Napba ejtett fodrozódás,
csak szívmagasság, ahol földi öröm s az ég kínja már nem más.

Az erdő fölötti dombon nincsen semmi sem, csak egy gyermek:
én jöttem haza, hogy a domb fölött Hold-magasan megpihenjek.

G. Richternek

Ki öl-el-i meg végre a benn vadállatát?
Ki fogja fölemelni a hajnal szoknyáját?
Ki biccent rá az üres falról kiáltó foltra?
Ki nem kér hegyet a mélyben harcolva?

Az utazó utazása

Sokáig csak ábrándoztam arról, hogy ellátogatok az évmilliárdokkal későbbi jövő egy konkrét pontjára. Miután ez a vágy egy maréknyi, barkácsboltban megvásárolható bigyó segítségével be is teljesedett, először úgy döntöttem, hogy itt maradok. Egy kicsit azért az itteniek is marasztaltak. Azóta már annyira valószínűtlenné vált számomra a vágyaim határán kívül rekedt, régi jelen létezése, hogy ezt a távolságot magamban idő helyett inkább térként élem meg.

Mivel a nagyjából négyórás ideút során nem lehetett megspórolni az összetorlódott idő útjába kerülő valóságok átélését, komoly megpróbáltatást jelentett számomra egyenként látni minden egyes betű evolúcióját és halálát, tucatnyi újabb betű, jel és összetett jelforma születését, tündöklését és bukását, s eközben annyi szeretett intelligenciát kellett eltemetnem, mint égen a csillag. Szó szerint annyit! Mivel azonban nem ragaszkodtam túlságosan semmihez és senkihez, így mindent, egyedeket, folyamatokat, és ezek rendszereit is képes voltam szépen látni, vagyis lassan képessé váltam arra, hogy a felejtés ajándékát és a semmi háttér-jellegére vonatkozó tudásomat is felhasználva, gyönyörűnek lássak mindent.

Azonban még az efféle utazások sem tartanak örökké, én pedig tulajdonképpen mindig is inkább végtelen utakra vágytam, vissza fogok hát térni oda, ahonnan elindultam, ugyanis a végtelenek csakis valaminek az elejéről elrugaszkodva érhetőek el. Onnan viszont nincs már visszaút!

Kiáltás

Kiáltás! Fel, ki, el a semmibe, ahol nincs hol, s a hang a falakon át nem hatol, mivel nem tud még terjedni se, mert kint még, és bent már egyáltalán nincs semmi se. Ilyen, ami üres, ha tényleg nincsen, márpedig nincsen, és még akkor sem lehetne, ha csak a semmi nem lenne, minden más pedig éppen énekelne, égne vagy pihenne. Vízszintes falon járok, és hangtalan a semmibe kiáltok, hangok nélkül, ne hallja meg senki, nem hallja senki se.

Családtörténet

Véletlen balesetnek tűnt, hogy reggel már nem ő ébredt fel, hanem egy olyan ismeretlen, aki egy kicsit azért mégis hasonlított rá. Távolról és/vagy hőésésben és/vagy naplemente után, esetleg rosszabb hangulatban akár még össze is lehetett volna keverni őket. De ki keverte volna össze őket? Az ébredés helyszínéről ugyanis csak annyit lehetett tudni, hogy valahol egy réten, illetve városszéli, otffejejtett tornyokon, és a rétet a tornyokkal összekötő földút közepére ásott gödrön túli ez a szolgaként vagy pajzsként is használható felébredés. Ő volt a dédanyám.

Ilyen a szerelem

Nem, még nem halok meg, ígérem, csak egy kicsit lepihene-
nek tenálad, jó?

A halál egyébként sem ilyen. Az az igazság, hogy az elalvás
sem ilyen. Az ilyen, amikor egy aranyszálakból szőtt dallam
egy szép ívű, puhán és erősen támasztó felületre lassan en-
gedi rá magát, és közben nincs kapkodás, hogy ki vagyok,
ki nem vagyok, hanem csak úgy vagyunk. Idejöttünk, és na-
gyon rendjén van, hogy innen is fogunk továbbmenni.

A lét határának rajzolata

(nem a nemlét nincsen)

Szerelemből válni léttelenné,
örökké élőbből kettővé, eggyé,
s végül semmivé: ez a határa
a létnek, s ezért nincs határa
a nemlétnek.

Pillanatba zárt végtelen

Látjátok azt a kis kavicsot annak az egy pillanat múlva becsa-
pódó meteoritnak a közelében? Ha a tenyerembe venném, a
kő még akkor is örökké a tenyeremben maradna, ha kiszvár-
tatva a földre ejteném, ráadásul ez az esés is örökké tartana.

Pillanat vagy örökkévalóság. Sem megfogni, sem felfogni
nem lehet őket.

Pillanat vagy örökkévalóság. Tulajdonképpen mi a kü-
lönbség?

Minden

Ha egyszer majd a mindentől és mindenkitől különböző újra eljön és beszélni kezd, az minden eddigitől különbözőni fog. Ezt onnan tudom, hogy egyszer régen, zillió ősrobbanással ezelőtt a mindentől és mindenkitől különböző eljött hozzám és elmondta nekem. Azóta mindentől és mindenkitől különbözőm, még a mindentől és mindenkitől különbözőtől is.

Annyi nulla előtt, mint égen a csillag, ott egy szám, a mindentől és mindenkitől különbözőnek a száma, a végső és teljes spektrum az alkonyattól a hajnal érkezéséig, a gravitációt is felolvasztó plazma ragyogó izzásától egészen az abszolút hideg tovább már nem lassítható pillanatfelvételéig, sőt, még azon is túl. Minden, tényleg!

Robbanó ikergalaxisok

Miután kisvárosi, nagy dolgok részesévé válhatott, lassan kiemelték, s a bioszférából a csillagokba, a valakiből a nem-valakibe röpítették őt vissza a hontalanság abszolút nulla-paramétereinek ilyen jellegű feszességre is képes erői.

Így jár az, aki már semmire nem akar emlékezni. Ismeretlenül bolyong a kozmosz kihalt utcáin, s a bezárt kirkatokból csak az a gyönyörű, ijedt rém néz vissza rá, akit soha nem célok vagy vágyak, hanem pusztán az egymástól végtelen távolságban elhelyezkedő nyugvópontok közötti fagyott időt átszakító sebesség tartotta vissza az önmagát-el-nem-gondolás éhségétől.

Nincs vége, hiszen el sem kezdődött.

Mesék

Hattyúhoz, illetve csillagszóróhoz hasonlatos, égi lények párharca során pottyant ölünkbe ez az új világ, amely, tudjuk jól, sosem fog egészen elkészülni, ugyanakkor a maga nemében valahogy mégis teljesnek mondható.

Először is építsük újra a reptereket, ahol a léghajók majd nyugodtan várakozhatnak a megfelelő szélre, hogy a tenger vagy a hegyek végtelenje közül választva egyszer csak emelkedjenek, s velük emelkedjenek az álmok és emlékek színes fényei is, valamint a különös alakú, illatukat lassan kibocsátó élettöredékek... olyan, mintha sok életük lett volna már, pedig még egyetlen egyet sem éltek végig a régi idők kalandor-természetű, éhenkórász, félig gép, félig csillagpor léghajó-bérlői, kiknek tarsolyában, két frissen sült futtarla-magos petulha között, mindig ott lapul néhány fűszeres mesegubanc is a távoli világfüzérék egyikéről-másikáról.

A titok

A hosszú élet titka Horlafka Tibor hanyagmozgató, becenevén Tibet szerint az, hogy az éhség helyett mindig a szomjúságot, a szomjúság helyett pedig az éhséget kell kielégíteni. Bár ennek a kijelentésnek a háttérben nyilvánvalóan egy égbekiáltó, ám ennek ellenére, vagy talán éppen ezért legyőzhető tudatlanság lapul, mégis megtanította valami fontosra a következtetlenül 48-as számot viselő italbolt törzsközönségét (összesen nincs ennyi vendéglátóipari egység a Cereszen): ha az ember úrbálnát bányászik az aszteroidaövbén, akkor nemcsak a tartós

súlytalanság és az olcsó színtalinka, hanem a saját bölcsességébe és nagyszerűségébe vetett, brutálisan rendíthetetlen, ám nem kevésbé megalapozatlan hit is megrészegítheti.

Kísérlet

Beszélj hozzám! Egy vályogfalra kivetített, régi filmben néhányan egy idegen falu utcájának a közepén haladunk, valószínűleg gyalogosan, de ezt most még nem lehet rendesen látni. Mindegy, nem is fontos!

Hideg az éjszaka, csak az utcai lámpák világítanak. Nem tudni, mikori ez a jelenet. Nem tudni, hol van ez az egész, és azt sem, hogy kik vagyunk, de attól tartok, hogy már elkéstünk, és valamiről végleg lemaradtunk. Mindig ez van: a késés!

Talán fel kellett volna készülnünk a boldogság befogadására. De mégis hogyan? Arra sohasem lehet eléggé felkészülni! Talán zsebre kellett volna vágni pár perccskét, amikor még lehetett, hiszen mostanában sokszor már annyi is elég lenne. Talán annak idején egészen a folyóig le kellett volna futni, és nem megtorpanni, hogy megnézzünk valami szebbet a folyó emlékénel, ugyanis semmi sem szebb a folyónál... ezt egyszer még az újság is megírta. Beszélsz hozzám.

Csendkiáltók

Akkoriban, amikor már nem fogant többé gyermek a Földön, a halál is meghalt. Az emberek még öregedtek egy darabig, de már nem haltak meg, hanem százéves koruk-

ban szép lassan átalakultak: a testük pár hónap alatt teljesen megfiatalodott, és utána már nem is öregedett soha többé.

Új faj volt születőben, amelynek egyedeit azok, akik még nem alakultak át, csendkiáltóknak nevezték el, ugyanis ezek az élőlények egy idő után már egyáltalán nem beszéltek, lemondtak a nevükről, s elengedték a múltjukat is, végül pedig ruhájukat, s lakásuk kényelmét is levetve erdőkbe, völgyekbe és hegyekbe vonultak ki, ahol gyűjtögető-növényevő életmódra tértek át... az élethez, más néven az örökkévalósághoz ugyanis sem szavak, sem eszközök nem kellenek.

Egy évszázad alatt a falvak és a városok egymás után néptelenedtek el, hiszen végül minden ember megöregedett, majd átalakult.

Hát röviden így halt ki az emberiség, hogy átadja a helyét a csendkiáltók fantáziadús évmilliárdjainak.

Egy struktúra modellje

Poros kvantumblokkok szektorain kóborolva, egy hínárbéllel kódexlapra hímzett, szedres sejtorta-recept és egy krokodilfarok-bőrből hajtogatott origami-mikrofon holomakrogramja alá temetve találtam rá erre az ősrégi, még a Síkok Idejéből származó mondatra:

„Kimozdítónak nevezzük azt a nagytér-nagyidő mozgások kivitelezésére létrehozott struktúrát, amely számára nem minden esetben lehetetlen a racionális energia-tartományon belüli, tartós, tömeg- vagy magfali asszimetria-árnyék perdítés.”

A csatolt élfájlok segítségével modelleztem ezt a Kimozdítót. Be kellett látnom, hogy tényleg működött volna ez az ósdi berendezés, amelyet azonban olyan gyorsan betiltottak, hogy esélye sem volt elavulni.

Kimozdító? Ugyan már! Hiszen a táncgalaxisokról zették óta nem akar senki... kimozdulni!

Monola

Bár minden érző lény képes a szenvedésre, maga a lét csak az emberben, csak az embernek fáj.

Fájhat a szép, fájhat, ha múlik, fáj, hogy egyáltalán létezik valami, s mivel ez a méltóság jutott nekünk, csak ezt tudjuk átölelni... átölelni, mint egy jó állatot, amelyik éppen ébredszik, miközben mi talán nem is akarjuk igazán, hogy felébredjen.

A ködből az égbe, majd az égből a ködbe bukó lelkek reggeli, forgó csendjének idején, tartson az bármeddig, érdemes néha firtatni ezt a létbe rendezett fájdalmat, amely úgy „fájja magát”, hogy eközben nem zsibbad el.

Momento mori

Azok, akik még élve haltak meg, és a hajnali altatódalok ajtaján hagyták el a kimondhatót, úgy tökéletesek, ahogy a felhők tökéletesek.

Esszé

Felébredtem álmomban, és egy boldog, tágas világban úszó, sok kezű, sok lábú, bolygónyi méretű élőlényként tapasztaltam meg a létet. Nem kérdés, hogy az a világ volt az álom, nem az itteni, mégis útjelzővé vált számomra ez a légbáznás élmény.

Lassan megtanulom, hogy az életemnek is van teste, amelyben valami több kering, mint az idő, és hogy ez a több valószínűleg kapcsolatban áll azzal a ténnyel, hogy a teljesség nem magányosság, inkább társaság, kiegészülés és megosztás.

Persze azon sem kellene meglepődni, ha a valóság egyik eredésénél kiderülne, hogy fák vagyunk egy réten vagy vácogó szembogáron ücsörgő csillagfények, esetleg gondolatok illeszkedéseinél fellépő hibák... és igen, lassacskán arra is ráérzek már, hogy mikor illik abbahagyni egy felettébb szürreális felsorolást.

Vége

A lehajló végtelen mellé egy felhő is leül,
látatlan táncol koppanásig érő mosolyod:
nem az a felirat, hogy elmúlik, hanem az,
hogy diadal, hogy törékeny, bár erőtlenül
s felejtik, még akkor is, ha tényleg eltörik.

Meddi

Bár mindig következhet egy másik, egy újabb, egy még távolabbi gondolat, képzet vagy csillag, és soha nincs meg a vége, mégis pontosan lehet tudni, hogy a minden nem minden, s hogy még egy hulló cseppben is lehet feljebb. Egészen a következőtlenységig.

Ahol előtte

Öreg a beton az erdőben, a város
helyén, ahol előtte erdő volt.
Az egyforma semmik egyik pontja
boldog lett, és lement a Nap.

Este mese

Kivilágítható felüljárók alatt egy kisleány igazi, komoly, kitalált mozdulatokkal táncolt a fölötté elrobogó vonat zakatolására. Ez a kisleány valamikor régen őz volt, és ha egyszer majd eljön a hajnal a dobozából, megint őz lesz a mindenkik erdejében.

No Cry

Abban a pillanatban, amikor valami létrejött és valaki megérkezett, belőlem is valami és valaki lett. Egy átlagos csillag átlagos haldoklási idejének elteltével a színek és a formák hazaköltöztek Lembergbe a nagymamához, s csak egy mások emlékeibe öltözött semmi és senki maradt itt, de az is csak addig, amíg meg nem látta a házak között az óceánt.

Még dobog

Megengedte, hogy lássam a hajnali mezők fölött táncolni. Így születtem meg, és kezdtem el én is azonnal szülni. Addig csak agyagba kerített sár voltam, feketén ragyogó sziklákat álmódó, csillagos leplekben sodródó éjszakai követ, aki azt hitte, hogy irányít, pedig úgy használták őt a föld alattiak, mint egy helyetteget vagy mint egy halottat, miközben malomba fogták pördüléseinek erejét. Most kiáltok! Ott bent vagy te is valahol, humán mezők tágas barlangjaiban, vizek és visszhangok határának világított jelszelei között! Hiába látszol, friss úr, nem látnak! Kezemből kezembe, itt... fogjad! Ilyen az élet, nincsen szeme, de a szíve még dobog!

Not Me

Lassú szín-megvalóságok inspirációjának
kényszerpályán nyugvó tánc-városa vagyok.
Gravitációs elmék számára visszaadhatatlan,
távoli fénybe mártott, ékes feltorlódás vagyok.

Nagymama indián lett

Vízcsepp vagyok egy nagy kavics alatt, ott keress,
ott, ahol a Hold képére lépő talp nyomot hagyott,
ott keress meg, ahol szabadabb már nem lehetek,
hiszen a vízcseppnél szabadabb semmi sem lehet.
Ott, hol fákra hajolva sziklák alszanak, ott vagyok
lent, kövek alatt, ahol mindent, mi holt, elaltatok.

évszakok

a szél tavasszal
fehér szirmokat röptet
visszatért a tél
az embert lakó csendben
holtáig bujkál a nyár
ősszel levél hull
véletlen tragédia
a romantika

A betűk közötti távolságról *(pedig nincs is szívem)*

Nincs messze a boldogság, de ahhoz csakis énekelve lenne szabad beszélni.

Nincs messze a boldogság, de ahhoz még kell egy kérdés, ami úgy vezet el a van és a nincs azonosságának és egyidejűségének felismeréséhez, hogy nem lehet rá válaszolni.

Nincs messze a boldogság, de ahhoz még sok időt kell éjszakánként behunyt szemmel ébren eltölteni.

Nincs már messze a boldogság, de ahhoz, mivel az ember nem mindig ember, először éppen magáról a boldogságról kell örökre: nem sokáig, hanem örökre lemondani. Aki éhezik, még nem éhes eléggé.

Végzős

Ha az ember már halott,
a fejére koronát tesznek,
és hagyják végre aludni,
csak hagyják őt feküdni
és mosolyogni, mert így
van a minden a rendben!

Ünnepek

Egy megállónak támasztott bár pultját egy láthatatlan valaki nem látható fénnel világította meg, hogy akire tartozik, csak az tudhassa, hogy a senkik hercege éppen az intimitás hiányának fájdalmát ünnepli:

– Amire megtanulnak emberi hangon sírni a fák, az arcokban végződő órák is mind járni fognak!

Vágott virágok

Mivel az élet jelen formája véges számomra, a történelem egyszer majd végérvényesen és minden lehetséges módon véget ér bennem. Elérkezik a nap, amikor tovább már nem változom, és többé már nem felejték. Természetesen kivártatva maga a szóban forgó forma is hősiesen kisimul majd, s szépen elenyész. Hősiesen, ugyanakkor a ráirányulás szolgálása nélkül, olyanformán, ahogy a lovak rohannak. Hősiesen, csak úgy, magáért a dolog díszes méltóságáért, amit akkor, még egyszer és utoljára, érdemes lesz majd egy kicsit alaposabban is szemügyre venni. Bár akkor már oda az újabbnál újabb kapcsolódások éhsége, biztosan marad még pár jó pillanatom, hiszen rendszerint annak a boldog percnak az emléke szárad fel utoljára, amikor csak úgy, magáért a rohanásért rohant az ember. Ugyanakkor kis szerencsével addigra éppen azt felejttem majd el, hogyan is lehetne és miért is kellene egyáltalán... megtorpanni.

Innen nézve azonban, ahol még csak két, egymáson elmozduló valami közötti, szükségtelen, ugyanakkor pótolhatatlan kis semmisség vagyok, ez az egész, nagy, habos elmúlás ennél élesebben egyelőre nem nagyon vehető ki.

Barokk vihar

Mélyen ült le, belül. Vagyok, hazudta.
Nem élt, csak az idő bábuit tolongatta,
s paravánja mögé dűlt a Napot játszva.

Úttalan ment el, de maradt a fény útja,
ahol lelkek lépnek be barokk viharokba,
jó japáni haikuba szépen betakargatva:

*Régen tele volt,
most egyszerűen üres.
Jelen van benne.*

Útszó

A nolla kifejezés a novella szó rövidülése, és olyan, általában 3-10 soros, metafizikai témát érintő prózaverset jelöl, amelyet paradoxon, abszurd helyzet vagy meghökkentő, jelzős szerkezetek alkalmazásával megvalósított intenzív, tömör kifejezésmód jellemez.

Basa Viktor szerint „a filozófiailag is rendkívül precíz tételek mellett megjelenő metaforikusság, illetve az elbeszélések lineáris idejének megbomlása okozza, hogy ezek a kiindulásuknál prózainak intencionált szövegek újra és újra átlirizálódnak, és a nollák világa próza és líra közötti feszültségben oszcillál”.

Hegyi Zoltán úgy véli, hogy a nollák „rövid, gyakran szürreális képekkel, szokatlan asszociációkkal tágabbra nyitott mini novellák... meglehetősen filozofikus, gyakran szemlélődés- és ritkábban cselekvés-pozícióból születő félpercesek”.

Batári Gábornak az az álláspontja, hogy a nollák „prózaversék vagy vers-prózák, puszta versek vagy másodpercesek... novellinák... átmenet a próza és vers között”.

A nolla irodalmi formája Györgyi Csabát hozta létre.

*Ez az utolsóként célba ért fájdalom,
ez a belülről bezárt, üres szoba,
ez a tervezett rendezetlenség,
ez a csend, csend és csend
végre már én vagyok.*

Tartalom

Lárvaház	7
Páros véset (Poétai plener, 11.)	10
A kétéltű ember	10
Tenger.	10
Megfejtés	11
Áldás.	12
Múlhat	12
Ők és ők.	12
Tamara és az ezüst csavarhúzó	13
Út	14
Szoba	14
Terv.	15
Mérten	15
Majdnem éjszaka	15
Ki találja?	16
Szabadság.	16
Az út ú-ja.	16
Nem a nem végtelenhez.	17
Szív és ház	17
A vantalanság nélküli vagyoktalanságról	17
Ölelés	18
Megértés és megvalósítás	18
Keresés	18
Van mondat.	19
Félúton	19
Ameddig még	19
Montra	20
Soulution	20
Fonto	20
Új. Már nem lesz újabb.	21
Rursus	21
Igazság érkezik.	21

Nem található	22
Az ember utániak	22
Odáig még	23
Rege	23
Éj fél	24
Órások	25
Zeneanyu hazavár.	26
A jelenben elmúló jövő megérkezett	26
SOS-társak	26
Öt kisebb beszéd	28
Órandi	29
Monológminta darabok végére	29
Vessző	30
Kisszombat	30
Sorra	30
Egy élet az élet	31
Kapszula	31
15	31
Nem minden az emberről	32
Kavics	32
Holunk	33
Az utolsó utca	33
Nagyapám története	34
Madarakról	34
neXum	35
Versiones multi	35
ittvallás	36
Tánc	36
Majd	36
Kijöveletek	37
Ketten	37
Az úrhal	38
nyolc nem	38
De időre kész	38
Az idegen	39

a hegy	40
Andriska	40
A jövő prófétái	41
vágy vagy	42
Ahol a vén Nap	42
Közlemények	43
Gyász	43
Sunman	44
Nevezhetetlen soltára	44
Tufa	45
Anya hív	46
Álomlás	46
Commedia dei Giganti	47
Ember	47
Morgen	48
Katedrális idők	48
Dehogyis végtelen	49
A Böjtör utcai lakótelep	49
Tisztek	51
A domb fölött	52
G. Richternek	52
Az utazó utazása	53
Kiáltás	54
Családtörténet	54
Ilyen a szerelem	55
A lét határának rajzolata	55
Pillanatba zárt végtelen	55
Minden	56
Robbanó ikergalaxisok	56
Mesék	57
A titok	57
Kísérlet	58
Csendkiáltók	58
Egy struktúra modellje	59
Monola	60

Memento mori	60
Esszé.....	61
Végre	61
Meddi.....	62
Ahol előtte.....	62
Este mese.....	62
No Cry	63
Még dobog.....	63
Not Me	64
Nagymama indián lett.....	64
évszakok.....	64
A betűk közötti távolságról.....	65
Végzős	65
Ünnepek	66
Vágott virágok.....	66
Barokk vihar	67
Útszó	68

•

Cédrus Művészeti Alapítvány
1136 Budapest, Pannónia u. 6.
Mobil: (30) 511-3762
E-mail: szon46gy@gmail.com

Felelős kiadó: Szondi György
Szöveggondozó: Végh Ákos László
Tördelőszerkesztő: Takács Péter

Nyomdai kivitelezés: Érdi Rózsa Nyomda

ISBN 978-615-6180-45-2

•

